

Natuurtoets

Jan Steenlaan te Veenendaal

EB210126.R01.V2.0

19 december 2022

GEONIUS

Natuurtoets

Jan Steenlaan te Veenendaal
Rapportnummer EB210126.R01.V2.0
19 december 2022

Opdrachtgever
Real Est8 B.V.

Prinsengracht 769 A
1017 JZ Amsterdam

+31 88 130 06 00
info@geonius.nl
Postbus 1097
6160 BB Geleen

Geonius.nl

Functie	Naam	Paraaf
Projectleider ecologie	Raoul Rademakers	
Collegiale toets	Tim Leerschool	

Inhoud

1	Inleiding	4
2	Achtergrondinformatie	5
2.1	Situering plangebied	5
2.2	Ingreep	5
3	Aanwezige beschermde soorten.....	6
3.1	Samenvatting aanwezige beschermde soorten	6
3.2	Methode en resultaten gebouwbewonende vleermuizen	6
4	Effectbeoordeling en toetsing Wnb.....	9
4.1	Effectbeoordeling	9
4.2	Toetsing Wnb	10
5	Conclusie en advies.....	12
5.1	Conclusie	12
5.2	Advies	12

1 Inleiding

Real Est8 B.V. is voornemens de bebouwing op huisnummer 2-4 van de Jan Steenlaan in Veenendaal te slopen. Op de vrijgekomen grond wordt een nieuw appartementencomplex gerealiseerd. Geonius heeft naar aanleiding van dit voornemen een ecologische quickscan uitgevoerd¹ omdat de werkzaamheden mogelijk tot negatieve effecten op beschermde soorten leiden en daarmee in een overtreding van de Wet Natuurbescherming (hierna Wnb) resulteren. Uit de quickscan is gebleken dat nader onderzoek naar gebouwbewonende vleermuizen noodzakelijk is om deze mogelijke negatieve effecten inzichtelijk te maken. Het plangebied is geschikt bevonden voor broedvogels zonder jaarrond beschermd nest en algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren. Nader onderzoek naar deze laatste soortgroepen is niet noodzakelijk gezien de voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in de ecologische quickscan toepasbaar zijn.

Geonius Milieu B.V. heeft in opdracht van de Real Est8 B.V. van april tot oktober 2022 dit nader onderzoek uitgevoerd. Onderliggende rapportage beschrijft de resultaten van het nader onderzoek. Op basis van de resultaten van dit onderzoek is beoordeeld voor welke soorten sprake is van negatieve effecten. Voor deze negatieve effecten worden mitigerende maatregelen voorgesteld in het mitigatieplan. Ook is bepaald of een ontheffing in het kader van de soortbescherming van de Wet natuurbescherming (hierna Wnb) moet worden aangevraagd voor aanwezige soorten.

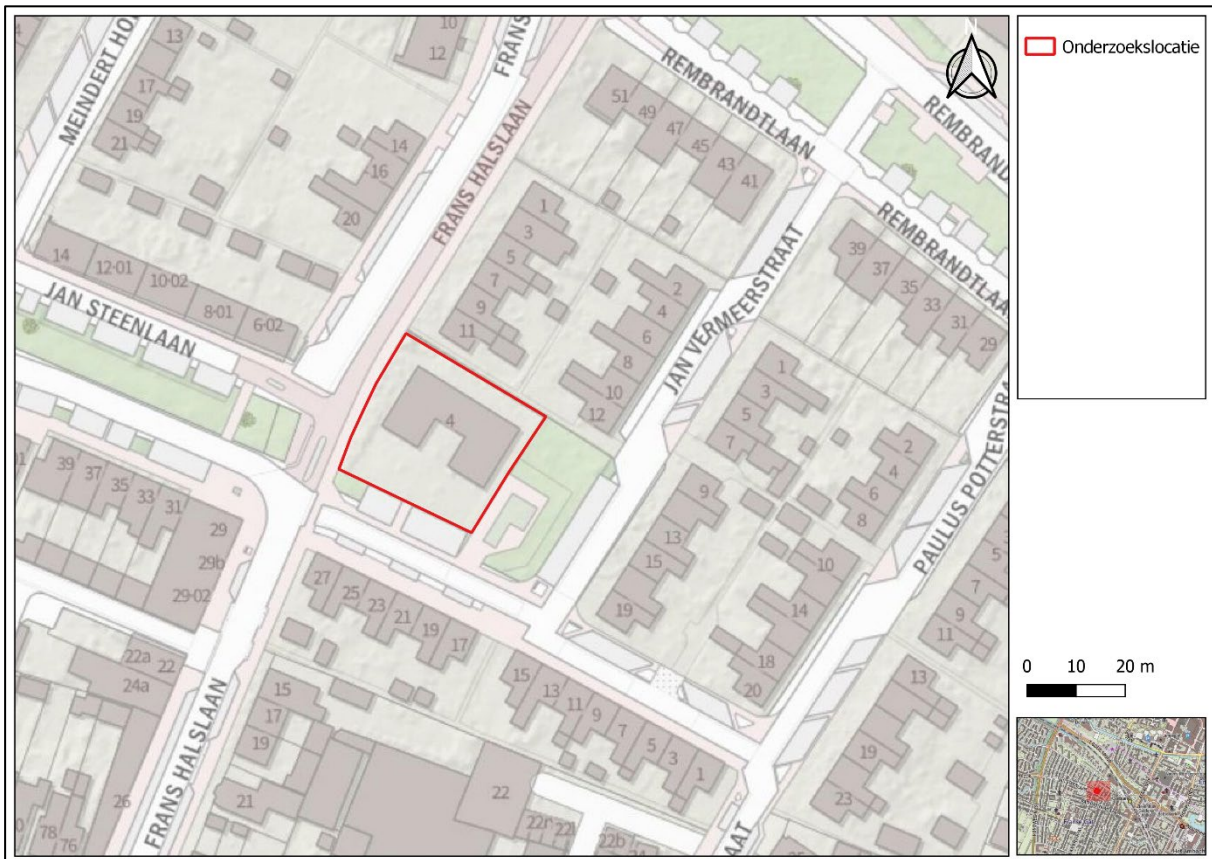
¹ Geonius, 2022, Ecologische quickscan Jan Steenlaan 2-4, Veenendaal, 24 maart 2022, ref. EA210126.R01.V3.0

2 Achtergrondinformatie

2.1 Situering plangebied

Het plangebied is gelegen in Veenendaal, provincie Utrecht. Het betreft een voormalig schoolgebouw dat ten tijde van het veldbezoek voor de quickscan gebruikt werd als buurtcentrum en bazaar. Het plangebied betreft een gebouw, verharding bestaande uit trottoirtegels, borders met bomen en struiken waaronder eik, wilg, laurier, conifeer, hulst, iep en cotoneaster.

De directe omgeving bestaat uit flats (drielaags), woningen met tuinen, speelplaats met speeltoestellen en openbaar groen met bomen in gazon. In figuur 1 is de ligging van het plangebied ten opzichte van de omgeving te zien.

Figuur 1: Plangebied met omgeving

2.2 Ingrep

De werkzaamheden bestaan uit de sloop van het aanwezige gebouw binnen het plangebied. Aanwezige beplanting (bomen en struweel) in het plangebied wordt tevens verwijderd. Na uitvoering van de sloop wordt het appartementencomplex gerealiseerd.

De exacte planning is voornemens nog niet bekend. Men is voornemens om zo snel mogelijk te starten. Een doorlooptijd is tevens niet bekend.

Als uitgangspunt is opgenomen dat de werkzaamheden binnen reguliere werkuren uitgevoerd worden. Er worden in het kader van de ingreep geen bomen gekapt.

3 Aanwezige beschermde soorten

3.1 Samenvatting aanwezige beschermde soorten

In het plangebied zijn op basis van het verrichte onderzoek (quickscan en nader onderzoek) de volgende beschermde soorten aanwezig. In de onderstaande opsomming van aanwezigheid van beschermde soorten is de conclusie van het uitgevoerde nader onderzoek al meegenomen en is daarmee een volledig overzicht.

- Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest – in plangebied mogelijk aanwezig;
- Vleermuizen –vliegroute in plangebied aanwezig;
- Algemene grondgebonden zoogdieren – leefgebied van egel en diverse andere soorten in plangebied aanwezig.

De gehanteerde methodiek en resultaten van het nader onderzoek naar gebouwbewonende vleermuizen is hieronder beschreven.

3.2 Methode en resultaten gebouwbewonende vleermuizen

Methode

Het onderzoek naar gebouwbewonende vleermuizen is uitgevoerd conform de het vleermuisprotocol 2021². Onderzoek is uitgevoerd naar de gewone en ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Daarbij is onderzoek uitgevoerd naar de functies zomer-, kraam- en paarverblijfplaatsen. Het gebouw heeft geen functie voor massawinterverblijfplaats.

Hiervoor zijn in de periode 15 mei tot en met september 2022 vijf onderzoeksrondes uitgevoerd. Hiervan zijn er drie uitgevoerd in de periode 15 mei tot en met 15 juli en twee in de periode 15 augustus tot en met september. In totaal zijn vier avondrondes (vanaf zonsondergang tot 2,5 uur na zonsondergang) en één ochtendronde (twee uur voor zonsopkomst tot zonsopkomst) uitgevoerd. De tijd tussen deze rondes bedroeg minimaal twintig dagen. De rondes zijn uitgevoerd met een batdetector in combinatie met een batlogger. Aanwezige vleermuizen zijn zover mogelijk op locatie op soortnaam gebracht en het gedrag is vastgelegd. Vanwege de grootte van het plangebied is het zomeronderzoek uitgevoerd met twee ecologen. Het najaar onderzoek is uitgevoerd door één ecooloog. Daarmee is gelet op de te onderzoeken functies en trefkans daarvan een afdoende onderzoeksinspanning verricht zodat aan- of afwezigheid van verblijfsfuncties kan worden vastgesteld. In tabel 1 is een verantwoording van de veldbezoeken weergegeven.

Tabel 1 Verantwoording veldbezoeken gebouwbewonende vleermuizen.

Datum	Tijd	Temperatuur (in °C)	Windkracht (in Bft.)	Bewolking
21-5-2022	21:35 – 23:35	13	1	Weinig bewolkt
25-6-2022	22:00 – 24:00	17	2	Geheel bewolkt
26-6-2022	03:19 – 05:19	16	2	Vrijwel geheel bewolkt
20-8-2022	00:40 – 02:40	14	1	Onbewolkt
13-9-2022	23:32 – 01:32	16	2	Vrijwel geheel bewolkt

² Zoogdiervereniging en Netwerk Groene Bureaus, 2021, Vleermuisprotocol 2021.

Resultaten

Met het onderzoek naar gebouwbewonende vleermuizen zijn de volgende soorten waargenomen:

- Gewone dwergvleermuis;
- Ruige dwergvleermuis;
- Laatvlieger;
- Rosse vleermuis.

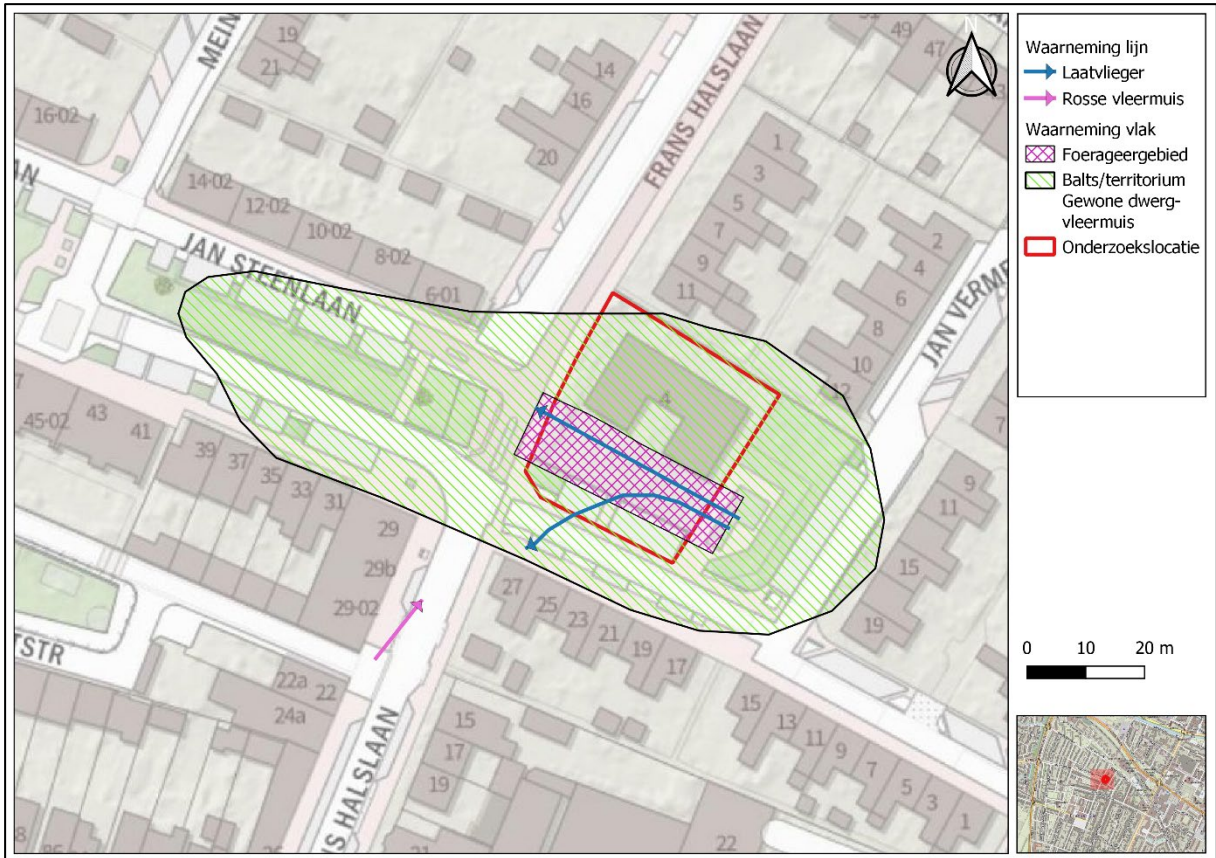
De gewone dwergvleermuis is elke onderzoeksrunde vastgesteld waarbij de soort met name in het begin van de avond foerageerde (tussen 4 en 6 individuen) in de open ruimte voor het gebouw. Naar verloop van de avond, na het eerste uur, nam de activiteit af. Vermoed wordt dat dieren vervolgens doorvlogen naar optimale foerageergebieden ten zuidwesten van Veenendaal. Tijdens de eerste twee onderzoekrondes is laatvlieger vastgesteld (tot 4 individuen) die vanuit oostelijke richting kwamen en kort foerageerden in de open ruimte voor het plangebied en daarna doorvlogen in westelijke en zuidelijke richting. Aan het einde van de eerste onderzoeksrunde is een ruige dwergvleermuis gehoord. Daarnaast is een overvliegende rosse vleermuis vastgesteld tijdens de laatste onderzoeksrunde.

Een vliegroute is vastgesteld aan de voorzijde van het gebouw van laatvliegers die vanuit oostelijke richting kwamen en doorvlogen naar het westen en zuiden. De vele rechtlijnige structuren die de bebouwing biedt binnen de woonwijk maakt waarschijnlijk deel uit van een zeer diffuse vliegroute.

Met het onderzoek zijn geen zomerverblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied vastgesteld. Ook zijn er geen in- of uitvliegers waargenomen of aanleiding ertoe om te vermoeden dat er kraamverblijfplaatsen in het plangebied aanwezig zijn. In de directe omgeving, voor zover overzichtelijk is vanuit het plangebied geen zomer- of kraamverblijfplaats vastgesteld.

Met het onderzoek naar paarverblijfplaatsen is één territorium van de gewone dwergvleermuis vastgesteld. Het plangebied maakt deel uit van dit paarterritorium. De exacte paarverblijfplaats is niet vastgesteld. In de omgeving waren veelvuldig baltsende gewone dwergvleermuizen te horen. De soort balts vlak langs de noordelijke gevel, en in de bomenlaan naast het gebied. Zachtere baltsgeluiden zijn waargenomen in de straten rondom het plangebied. Vermoedelijk is het plangebied een deel van het afgebakend territorium van een gewone dwergvleermuis. Een paarverblijfplaats wordt niet verwacht in het gebouw, gezien het ontbreken van waarnemingen van aantikkende en in- en uitvliegende gewone dwergvleermuizen, de aanwezige begroeiing tegen de noordgevel en omdat tijdens het voorjaarsonderzoek geen verblijfplaatsen zijn gevonden. Zie Figuur 2.

Met het uitgevoerde onderzoek zijn verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen in het plangebied uitgesloten. In de directe omgeving, voor zover overzichtelijk is vanuit het plangebied geen zomer- of kraamverblijfplaats vastgesteld. Het plangebied maakt deel uit van het foerageergebied van nabij aanwezige gewone dwergvleermuis en laatvlieger. Functies van overige vleermuizen waaronder de ruige dwergvleermuis, en rosse vleermuis zijn op basis van het verrichte onderzoek uitgesloten in het plangebied.

Figuur 2: Veldkaart

4 Effectbeoordeling en toetsing Wnb

4.1 Effectbeoordeling

Dit hoofdstuk is opgesteld op basis van de resultaten uit hoofdstuk 3 gekoppeld met de ingreep zoals beschreven in paragraaf 2.2. Daarbij wordt uitgegaan van de conclusies van de quickscan en die van het nader onderzoek. Wijzigingen in planning, fasering, uitvoermethode of geheel nieuwe activiteiten in afwijking van deze beschrijving dienen vooraf getoetst te worden door de ecooloog. Deze kunnen immers nieuwe negatieve effecten hebben op de mogelijk aanwezige flora en fauna. Ecologische onderzoeken en te treffen maatregelen zijn gebonden aan specifieke perioden voor uitvoering. Om ongewenste uitloop te voorkomen, is het daarom noodzakelijk om wijzigingen zo vroeg mogelijk in beeld te brengen en te communiceren met de ecooloog.

In de onderstaande tabel 2 is per soortgroep voor de mogelijk aanwezige soorten aangegeven of er negatieve effecten op kunnen treden door de voorgenomen ingreep.

Tabel 2 Effecten per soortgroep als gevolg van de ingreep.

Soortgroep	Mogelijke effecten	Toetsing noodzakelijk?
Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest	Als de sloop- en bouwwerkzaamheden uitgevoerd worden in het broedseizoen van broedvogels zonder jaarrond beschermd nest kunnen eventueel aanwezige nesten van vogels vernield worden. Aanwezige broedende vogels en/ of jongen kunnen daarbij gedood worden. Indirecte effecten door verstoring treden enkel op wanneer gestart wordt met de werkzaamheden in het broedseizoen. Hiermee kunnen dieren die op of nabij de grens van het plangebied broedend aanwezig zijn verstoord worden. Wel dient bedacht te worden dat de werkzaamheden plaatsvinden in een al verstoringsrijke omgeving (woonwijk met tuinen met bijbehorend gebruik en verstoringsdruk).	Ja
Vleermuizen	Door de afwezigheid van verblijfsfuncties van vleermuizen in het plangebied zijn directe effecten hierop uitgesloten. Met de uitvoering van de werkzaamheden in het actieve seizoen van vleermuizen gedurende tijdsperiode tussen zonsondergang en -opkomst kunnen aanwezige individuen verstoord worden. Deze verstoring kan optreden door eventuele bouw- en beveiligingsverlichting. Effecten ten gevolge van trillingen worden niet als zodanig verwacht dat de verblijfplaatsen in de omgeving aangetast worden. De sloop van het gebouw zal de relatief kortdurend en tijdelijk zijn. Eventuele verblijfsfuncties in de omgeving zijn te allen tijde toegankelijk en worden niet geblokkeerd door de werkzaamheden.	Ja
Grondgebonden zoogdieren – algemene soorten	Verstoren en vernietiging van verblijfplaatsen door rooien beplanting en sloopwerkzaamheden.	Nee*

*Provincie Utrecht hanteert een vrijstelling voor een aantal in het plangebied (mogelijk) aanwezige soorten grondgebonden zoogdieren en amfibieën. Deze soorten worden daarom niet in de toetsing meegenomen. Desondanks geldt wel de zorgplicht voor deze en alle andere soorten aanwezige soorten flora en fauna.

4.2 Toetsing Wnb

Zoals gebleken uit de effectbeoordeling kunnen er mogelijk negatieve effecten optreden voor de soorten ten gevolge van de ingreep. Deze negatieve effecten resulteren mogelijk in een overtreding van de verbodsbepalingen van de Wnb.

In de onderstaande tabel 3 wordt inzichtelijk gemaakt tot welke beschermingscategorie de aanwezige soorten toe behoren. Hierin zijn zowel de vrijgestelde als niet vrijgestelde soorten in vermeld. Tevens is de conclusie uit §4.1 toegevoegd of een toetsing aan de Wnb noodzakelijk is. Vervolgens worden in tabel 4 en 5 de effecten op deze soorten getoetst aan de Wnb. Vrijgestelde soorten, of soorten waar geen effecten door de werkzaamheden optreden hoeven niet getoetst te worden en zijn daarom buiten beschouwing gelaten. Deze toetsing opgesteld zonder eventuele mitigerende maatregelen mee te rekenen.

Tabel 3 Beschermingscategorie van de mogelijk aanwezige soorten.

Soort/soortgroep	Beschermingscategorie	Toetsing noodzakelijk?
Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest	Vogelrichtlijn Art. 3.1 van de Wnb	Ja
Vleermuizen - Gewone dwergvleermuis, laatvlieger	Habitatrichtlijn Art 3.5 van de Wnb	Ja
Grondgebonden zoogdieren – algemene soorten	Andere soorten met vrijstelling Art. 3.10 van de Wnb	Nee

Tabel 4 Overzicht van overtredingen van de verbodsbepalingen van de Vogelrichtlijn (Art. 3.1 Wnb).

Soort	Lid 1	Lid 2	Lid 3	Lid 4	Toelichting
Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest	X	X	-	-	Door uitvoeren van rooien beplanting en sloopwerkzaamheden in het broedseizoen kunnen dieren gedood worden en nesten beschadigd en vernietigd worden. Door de start van de nieuwbouw in het broedseizoen kunnen mogelijk op de grens nieuw gevestigde nestplaatsen dermate verstoord worden dat deze niet meer functioneel zijn en eventueel aanwezige jongen gedood worden. Gezien de kleinschaligheid van de ingreep en aanwezigheid van afdoende en gelijkwaardig habitat in de directe omgeving wordt deze verstoring niet gezien als van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding.
Toelichting verbodsbepalingen					
Het is verboden om:					
Lid 1	: te doden of te vangen				
Lid 2	: opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen				
Lid 3	: eieren te rapen en deze onder zich te hebben				
Lid 4	: opzettelijk te verstoren; verstoring toegestaan indien niet van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding				
Lid 5	: het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.				

Tabel 5 Overzicht van overtredingen van de verbodsbepalingen van de Habitatrichtlijn (Art. 3.5 Wnb).

Soort	Lid 1	Lid 2	Lid 3	Lid 4	Lid 5	Toelichting
Vleermuizen	-	X	-	-	-	Door het toepassen van bouwverlichting of uitvoeren van werkzaamheden tussen zonsondergang en -opkomst in het actieve seizoen kunnen vleermuizen verstoord worden. Negatieve effecten ten gevolge van de werkzaamheden op de verblijfplaatsen in de omgeving en daarmee doden van aanwezige dieren zijn op voorhand uitgesloten.

Toelichting verbodsbepalingen

Het is verboden om:

Lid 1 : opzettelijk te doden of te vangen

Lid 2 : opzettelijk te verstoren

Lid 3 : eieren van de dieren opzettelijk te vernielen of te rapen

Lid 4 : voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen

Lid 5 : opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

5 Conclusie en advies

5.1 Conclusie

Real Est8 B.V. is voornemens de bebouwing op huisnummer 2-4 van de Jan Steenlaan in Veenendaal te slopen. Op de vrijgekomen grond wordt een nieuw appartementencomplex gerealiseerd. Geonius heeft naar aanleiding van de conclusie van een ecologische quickscan nader onderzoek uitgevoerd omdat de werkzaamheden mogelijk tot negatieve effecten op beschermde soorten leiden en daarmee in een overtreding van de Wet Natuurbescherming resulteren. Geonius Milieu B.V. heeft in opdracht van Real Est8 B.V. van april tot oktober 2022 dit nader onderzoek uitgevoerd.

Uit het de ecologische quickscan en het nader onderzoek is gebleken dat het plangebied functies biedt voor:

- Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest – in plangebied aanwezig;
- Vleermuizen – foerageergebied in plangebied aanwezig;
- Algemene grondgebonden zoogdieren – leefgebied van diverse soorten in plangebied aanwezig.

De voorgenomen sloop kan op deze soorten een mogelijk negatief effect hebben. In het kader van de voorgenomen ruimtelijke ingreep zijn de algemene grondgebonden zoogdieren vrijgesteld. De mogelijke negatieve effecten ten aanzien van broedvogels zonder jaarrond beschermd nest en vleermuizen leiden mogelijk tot de overtreding van de verbodsbepalingen Wnb.

Om deze overtredingen te voorkomen zijn mitigerende maatregelen noodzakelijk. Deze mitigerende maatregelen hebben een effect op de wijze van, planning en doorloop van uitvoering. Wij adviseren deze mitigerende maatregelen in een mitigatieplan uit te werken. Enkel wanneer met mitigerende maatregelen het mogelijk is alle negatieve effecten op voorhand te voorkomen kunnen de werkzaamheden uitgevoerd worden zonder een ontheffing Wnb.

5.2 Advies

Door de voorgenomen ingreep treden negatieve effecten op deze soorten die leiden tot een overtreding van de verbodsbepalingen Wnb. Deze negatieve effecten dienen zoveel als mogelijk gemitigeerd te worden. Wij adviseren de mitigerende maatregelen in een mitigatieplan uit te werken. Dit mitigatieplan moet conform de beschikbare kennisdocumenten en ervaringen met gelijkwaardige casussen voorstellen doen aan de werkwijze, planning en doorloop van de uitvoering om zodoende negatieve effecten te voorkomen. Wij verwachten dat met het treffen van mitigerende maatregelen alle negatieve effecten te voorkomen zijn en daarmee de werkzaamheden niet ontheffingsplichtig zijn in het kader van de Wnb.

Negatieve effecten treden op door het toepassen van bouwverlichting of uitvoeren van werkzaamheden tussen zonsopkomst en -opkomst in het actieve seizoen van vleermuizen. Voer de werkzaamheden daarom uit in de periode oktober tot en met februari en daarmee buiten het actieve seizoen. Vanaf maart tot en met september zijn vleermuizen actief en kunnen daarbij gebruik maken van het foerageergebied en vliegrouwe. Verstoring op aanwezige vleermuizen dient dan voorkomen te worden door het werken tussen zonsopkomst en -opkomst en bij gebruik van verlichting dient deze niet gericht te zijn op, of uitstralen naar de in de omgeving vastgestelde verblijfplaatsen. Hiermee zijn alle negatieve effecten ten aanzien van vleermuizen te voorkomen.

Negatieve effecten op broedvogels zonder jaarrond beschermd nest kunnen optreden door werkzaamheden zoals verwijderen beplanting en bomen uit te voeren in het broedseizoen. Door werkzaamheden buiten het

broedseizoen van vogels (maart t/m augustus) uit te voeren voorkomt dit alle negatieve effecten op deze soorten.

Om de kans op onnodig doden en verwonden te voorkomen dient rekening te worden gehouden met eventueel binnen het werkterrein aanwezige zoogdieren (conform zorgplicht).

Geonius.nl

Geonius is een middelgroot interdisciplinair ingenieursbureau met brede expertise binnen de GWW- en bouwsector. Door onze unieke combinatie van vakkennis op het gebied van wegen, geotechniek, milieu, geodesie, water, ruimtelijke ontwikkeling, landschap, archeologie en ecologie zijn wij goed in staat mee te denken met de klant en projecten zelfstandig uit te voeren. Grenzen tussen de verschillende divisies vervagen, waardoor steeds meer projecten integraal door ons worden uitgevoerd.

Geonius hecht veel waarde aan een informele, positieve bedrijfscultuur, het welzijn van medewerkers en maatschappelijke betrokkenheid.

- Wegen
- Geotechniek
- Milieu
- Geodesie
- Water
- Ruimtelijke ontwikkeling
- Landschap
- Archeologie
- Ecologie